

Functieprogramma: Sociotherapeutische leefmilieus

Toepassing in de VV sector

het gevoel van samen

Sociotherapeutische leefmilieus

Kennismaking

Sociotherapeutische leefmilieus

Programma

- Resultaten
- Inleiding
- Historisch perspectief
- Wat zijn sociotherapeutische leefmilieus?
- Film
- Oefening: inrichting
- Oefening: cliënt profiel
- Oefening: checklist voor plaatsing
- Implementatie en borgen

Sociotherapeutische leefmilieus

Resultaten

- Kennis van de theorie van leefmilieus
- Basisvaardigheid om te differentiëren naar leefmilieus
- Vaardigheid om met de checklist te werken
- Kennis over hoe je de leefmilieus invoert en borgt

Het leefmilieuconcept: deel 1

Aanleiding

- Gedragsproblemen / conflicten
- Vraag naar plekken voor specifieke doelgroepen

Het leefmilieu concept

Archipel Kenniscentrum

- Zorg en functieprogramma's
 - Expertteams
 - Vastleggen van kennis en ervaring
-
- 2005 start leefmilieus
 - 2009 oprichting Kenniscentrum en expertteams
 - 2013 functieprogramma klaar

Het leefmilieu concept

Herkomst

- GGZE

Sociotherapeutische leefmilieus

Archipel
Kenniscentrum

Functieprogramma
Sociotherapeutische leefmilieus

Film

- Promotiefilmpje
- Nabespreking
- <https://youtu.be/pmCQ9TCxl0s>

Het leefmilieuconcept

Doelstelling leefmilieus

‘Bieden van een structuur die aansluit op de zorgvraag en die door omgevingsinterventies op zich al een vorm van behandeling is’

Historisch perspectief

Ontwikkeling in afgelopen 50 jaar

Medisch model

Verpleegkundig model

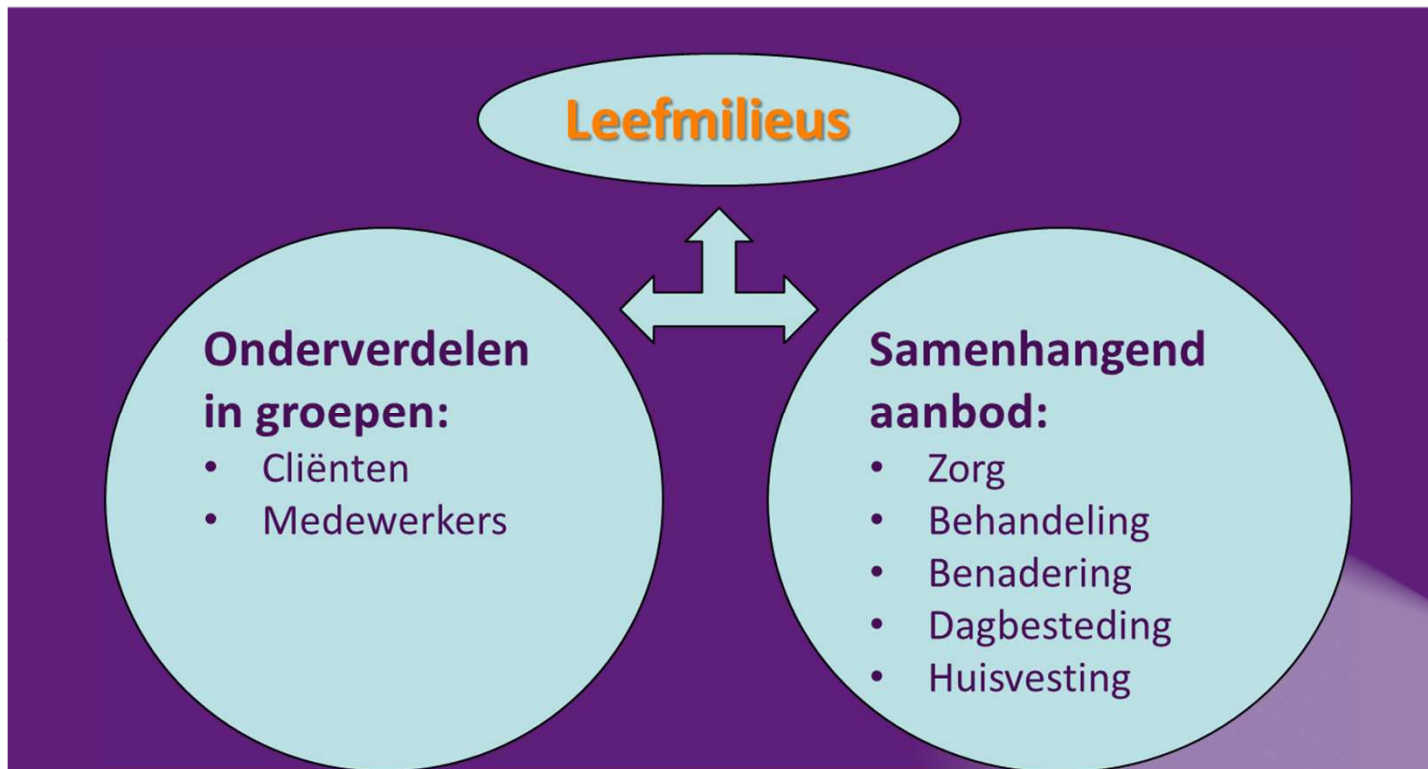

Multidisciplinair model

Vraaggericht model

Het leefmilieuconcept

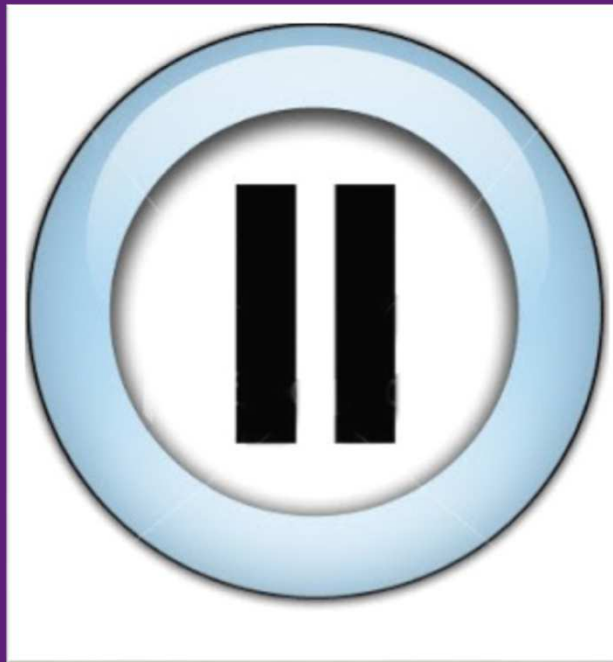

Het leefmilieuconcept

	Kernbegrippen	Clïënt	Medewerker
Sociogroep	• Zelf doen • Prikkel • Uitdaging • Maatschappij • Samen / groep	• Actief • Zinvol bezig zijn • Contacten	• Begeleiding met handen op de rug • Stimuleren • Samen met cliënt
Balansgroep	• Balans rust en activiteit • Balans contacten en op zichzelf zijn • Structuur • Individueel of kleine groep	• Basis structuur • Eigen gang gaan • Duidelijkheid	• Helpen met structureren • Consequent • Bijsturen
Sfeergroep	• Veiligheid • Rust • Sfeer • Mogen • Kleine groep	• Kwetsbaar • Angstig • Rust	• Zorgend • Toedekkend • Overnemen waar nodig
Bakengroep	• Individueel • Houvast • Weinig prikkels • Eigenheid	• 1 op 1 contact • Op zichzelf • Snel in conflict	• Sturen en houvast bieden • 1 op 1 contact • Veiligheid waarborgen • Begrenzen

Pauze

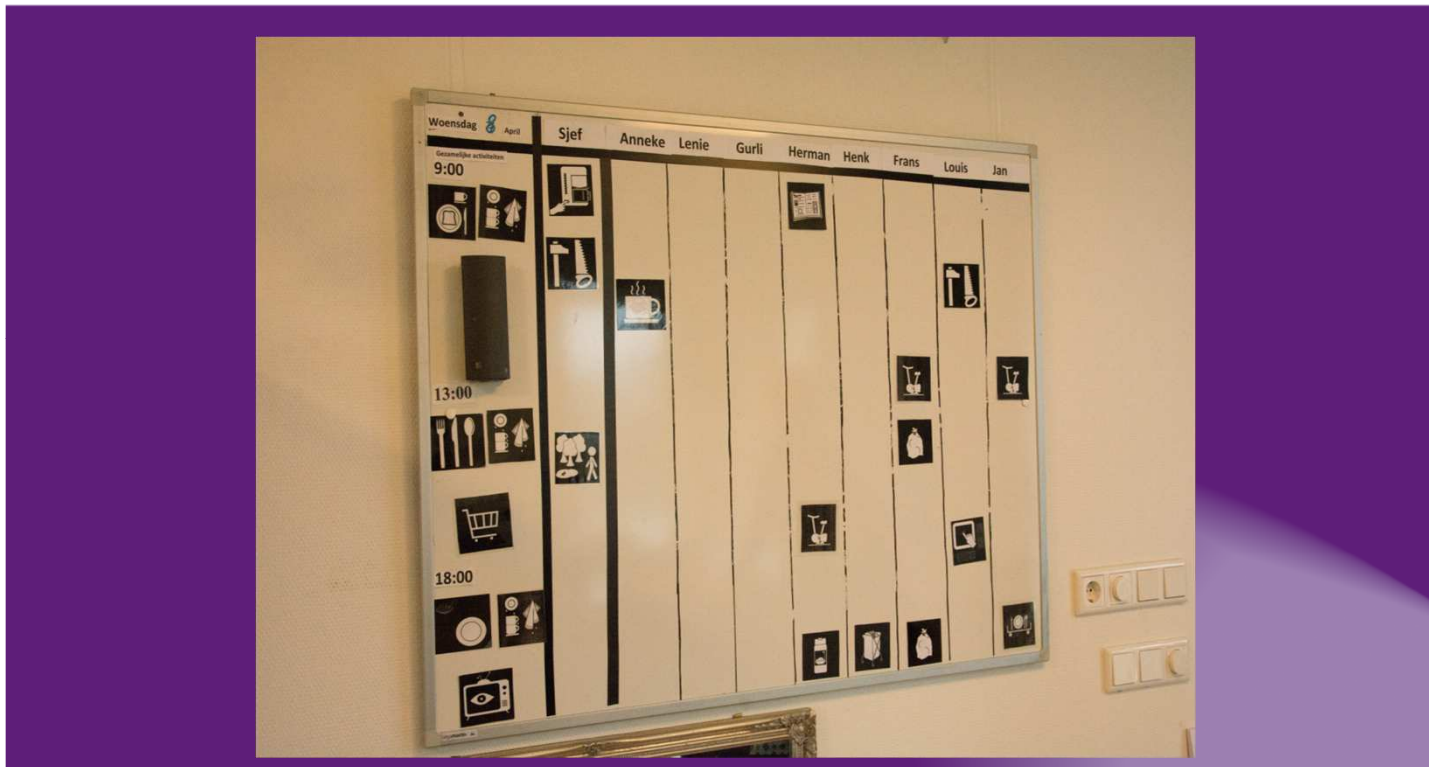
Oefening inrichting

Oefening inrichting

Oefening inrichting

Oefening inrichting

Oefening inrichting

Oefening inrichting

Oefening inrichting

Oefening cliëntprofiel

Uitspraken van cliënten

1. *'Ik raak snel in conflict met mijn omgeving'*
2. *'Ik houd van gezelligheid en mensen om me heen'*
3. *'Ik geniet van de rustige sfeer in de huiskamer'*
4. *'Ik wil mijn eigen gang gaan, soms sluit ik aan bij een groepje'*
5. *'Ik word bang als het te druk is of als ik fouten maak'*
6. *'Ondanks mijn ziekte ben ik graag actief bezig'*

Oefening checklist voor plaatsing

Checklist

- Vul een checklist voor jezelf in.
- Waar zou jij het beste passen?

Schema

	Kernbegrippen	Clïënt	Medewerker
Sociogroep	• Zelf doen • Prikkel • Uitdaging • Maatschappij • Samen / groep	• Actief • Zinvol bezig zijn • Contacten	• Begeleiding met handen op de rug • Stimuleren • Samen met cliënt
Balansgroep	• Balans rust en activiteit • Balans contacten en op zichzelf zijn • Structuur • Individueel of kleine groep	• Basis structuur • Eigen gang gaan • Duidelijkheid	• Helpen met structureren • Consequent • Bijsturen
Sfeergroep	• Veiligheid • Rust • Sfeer • Mogen • Kleine groep	• Kwetsbaar • Angstig • Rust	• Zorgend • Toedekkend • Overnemen waar nodig
Bakengroep	• Individueel • Houvast • Weinig prikkels • Eigenheid	• 1 op 1 contact • Op zichzelf • Snel in conflict	• Sturen en houvast bieden • 1 op 1 contact • Veiligheid waarborgen • Begrenzen

Checklist

	KENMERKEN BINNEN DE LEEFMILIEUS		Sociaal		Prikkel		Houding cliënt		Gericht op		Benadering medewerkers (1)		Benadering medewerkers (2)		
		Groep	Individueel	Veel	Wisselend	Weinig	Actief / nuttig willen zijn	Passief	Maatschappij	Afdeling	Zelfstandigheid prikkelen	Ondersteunen/ Overnemen	Uitdagen	Beschermen	Structuur bieden/ Begrenzen
PROFIEL BEHOEFTE CLIËNT (aankruisen)															
PROFIEL PER LEEFMILIEU (onder)															
Sociogroep (stimulerend)		x		x			x		x		x		x		
Balansgroep – groep (Structurerend)		x	x		x		x		x	x	x				x
Balansgroep – individueel (Structurerend)			x		x			x		x		x			x
Sfeergroep (Beschermend)		x				x		x		x		x		x	

Implementeren en borgen

Rollen en taken

- VV
- AB
- Psycholoog
- Kartrekkers

Implementeren en borgen

Kartrekkers

- Planning leefmilieu overleggen
- Voorzitten van leefmilieu overleggen
- Maken en bijhouden van leefmilieumap
- Training on the job t.a.v. doelgericht begeleiden

Implementeren en borgen

Borgen

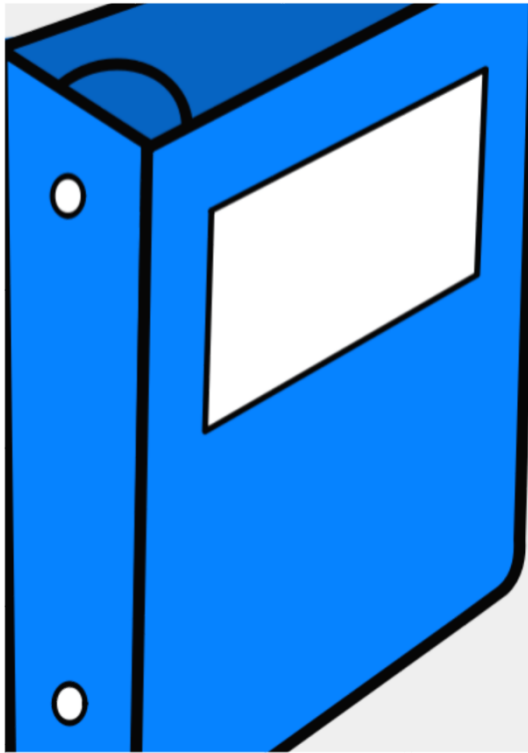
- Leefmilieu overleggen
- Evaluatie plaatsing (checklist) (MDO/ZAP)
- Leefmilieu map
- Betrekken van cliënten en verwanten
- Psycholoog conceptbewaker
- Team VV AB WB uitvoerders

Agenda leefmilieuoverleg

1. Opening
2. Mededelingen
3. Notulen en afspraken vorig overleg
4. Doelstelling leefmilieu: medewerkers vertellen met elkaar kort de doelstelling
5. Woon-Leefomgeving: hoe verlopen de aandachtspunten en afspraken die gemaakt zijn voor dit specifieke leefmilieu?
6. Wonen cliënten nog in het juiste leefmilieu?
7. Hoe ziet de cliënt in regie er binnen het leefmilieu uit?
8. Zijn de competenties van het team goed passend?
9. Hoe verloopt de communicatie algemeen (cliënt, familie, personeel) binnen het leefmilieu?
10. Rondvraag
11. Actielijst

Leefmilieu map

- Map bedoel voor het team
- Het doel is collega's te informeren over de het leefmilieu van de betreffende huiskamer
- Map is niet een doel op zich, maar helpt bij het opzetten en vasthouden van de afspraken
- Optioneel: map voor in de huiskamer, bedoeld voor cliënten en hun verwanten

Inhoud van leefmilieu map

1. **Informatie over afdeling / leefmilieus** (folders)
2. **Dagbesteding** (welke activiteiten zijn passend)
3. **Gedragcode** (wat spreek je als team en met de en familie af ten aanzien van afspraken in het leefmilieu)
4. **Ziektebeelden** (specifiek voor dat leefmilieu)
5. **Leefmilieu overleg** (agenda en notulen)
6. **Aanvullende informatie** (presentaties, literatuur, etc)

Implementeren en borgen

Implementatie

- Implementeren duurt zeker een **jaar of twee**. Na herindeling leefmilieus ook weer maanden nodig.
- **Team, familie en cliënten** moeten er achter staan.
- Flinke **investering** vanwege veranderingen op alle gebieden: woonruimte, inrichting, personeel, verdeling cliënten etc.

Wat levert het op?

Cliënten:

- Verblijf met gelijkgestemden
- Verminderen probleemgedrag
- Verbeteren groepsdynamiek
- Cliënten worden minder snel overvraagd of overprikkeld
- Minder dwaalgedrag
- Minder z.n. medicatie

Team:

- Expertise van medewerkers wordt adequater ingezet
- Bewuster begeleiden en behandelen
- Bewust werken vanuit een belevingsgerichte visie
- Teambuilding

Vragen en discussie....

